

Kraftutfordringen

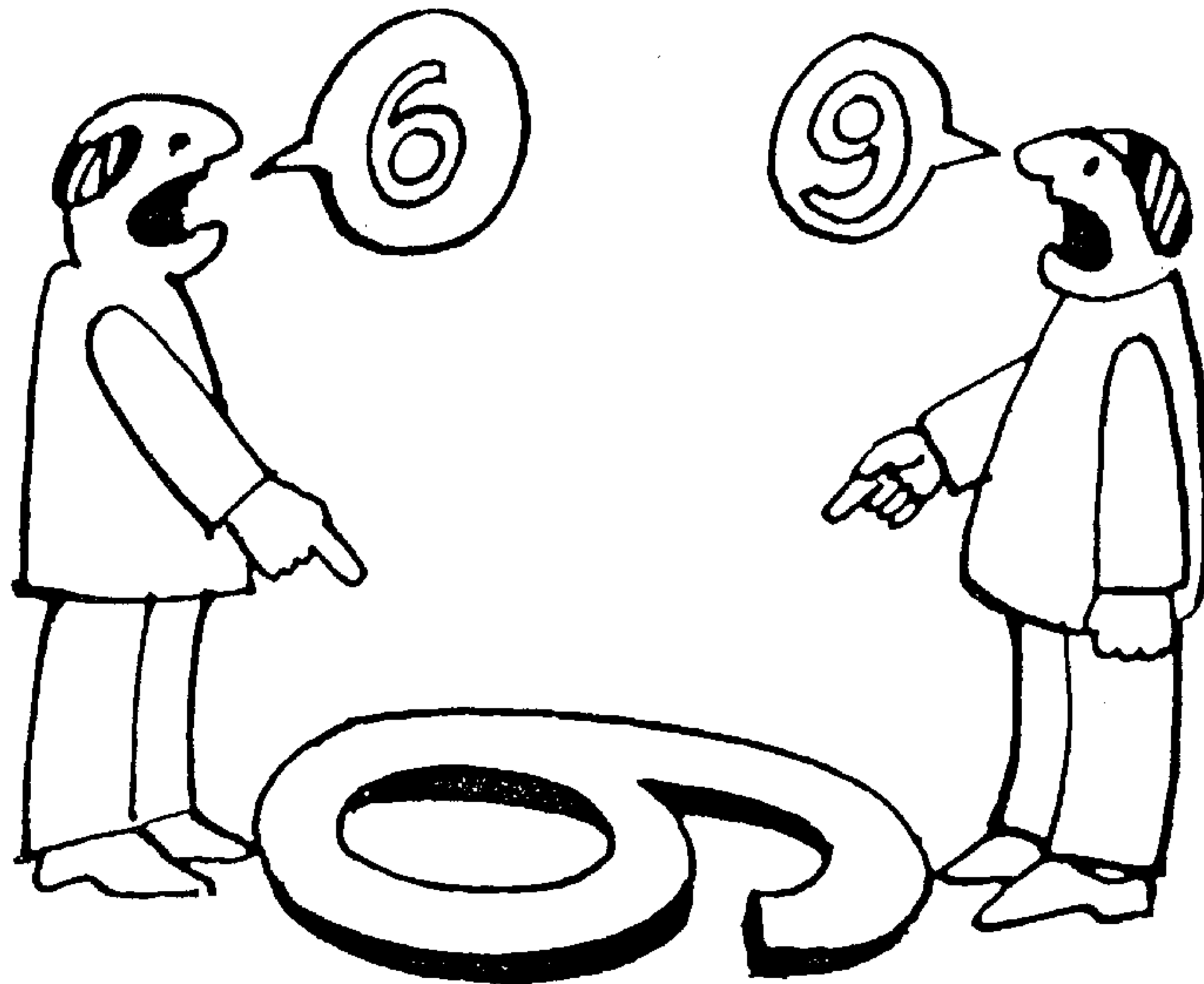
Samarbeidsprosess for
Kongsvingerregionens kraftstrategi

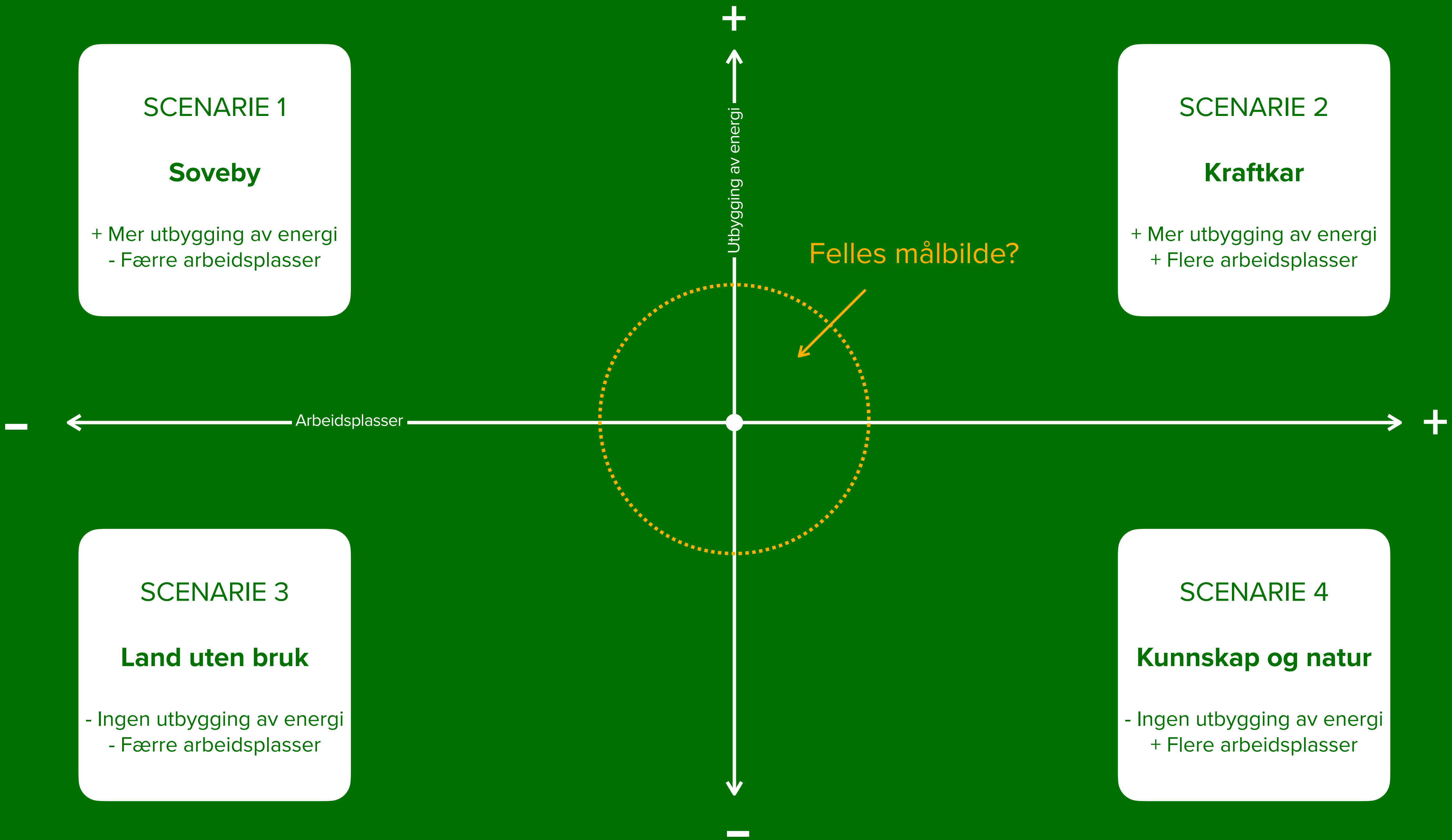
Fasilitert av Klosser, vår 2024

Kongsvingerregionen 2040

Fire umulige fortellinger?

Forberedelse til diskusjonsoppgave i WS1 av
Kraftutfordringen, 18.april 2024

SCENARIO 1

Sovebyene

+ Mer utbygging av energi
– Færre arbeidsplasser

Grønn omstilling med en usikker fremtid.

Kongsvingerregionen omgis av et hav av vindmøller. Alle tak har solceller og åkre er erstattet med paneler som strekker seg så langt øyet kan se. Regionen er selve symbolet på grønn omstilling!

Vind og sol er våre primære energikilder. Vi er selvforsynt med energi og selger overskuddet til nabokommuner og land. Elektriske biler og busser er eneste transportformen, og smart teknologi med sensorer og AI styrer energiforbruket.

Muligheter og utfordringer for...

...næringslivet

- Mange jobber i industri og servicebransjen er automatisert
- Det samme gjelder ny kraftkrevende industri som datasentre, hvor regionen kun får driftssentraler
- Ingen hovedkontorer eller sentrale funksjoner er lagt til de regionale bedriftene
- Regionen mister sin industrihistorie, men vil klare å finne en ny identitet?
- Infrastrukturen i regionen vil bli oppgradert
- Avhengige av å importere varer til regionen

...innbyggere

- Vi blir en pendlerkommune til de store byene med mange jobber innen IT og kunnskapsbasert tjenesteyting
- Ungdom flytter til storbyene, hvor det er flere muligheter for studier og variert arbeid
- Kommunene får inn betydelige summer fra utleie av areal, produksjon og salg av energi som gir gode velferdstjenester og gi attraktive fritidstilbud utover det vanlige
- Med overskuddet satser regionen på å senke innbyggernes utgifter, innfører korte arbeidsdager/uker og omskolerer industriarbeidere til bl.a. helse, kultur og idrett

...natur og biomangfold

- På kort sikt vil utbyggingen føre til store sår i naturen
- Fragmenter naturområder kan hindre dyrs migrasjon og inngjerding av solceller kan føre til tapt habitat
- Vindmøller vil skape visuell- og Lydforurensning
- Vi har lite urskog i regionen, kan etablering av vindmøller skape verdi for grunneier slik at produksjonsskog kan utvikles til områder med økt natur- og biomangfold
- Fornybar energi forurenses ikke luften, vi bidrar til å redusere CO2-utslipp som forårsaker klimaendringer og naturødeleggelser globalt

SCENARIO 2

Kraftkar

- + Mer utbygging av energi
- + Flere arbeidsplasser

En teknologisk oase med en blomstrende økonomi

Kongsvingerregionen har lyktes å skape en bærekraftig fremtid for sine innbyggere. Høy levestandard og rikelig med muligheter for utdanning og arbeid har tiltrukket seg mennesker fra hele verden. Innbyggertallet har eksplodert og nye industrier har sprunget opp.

Regionen er en kulturell smeltedigel med tilgang på kunnskap som har posisjonert oss som ledende på fornybar energi, energieffektivisering og grønn teknologi.

Muligheter og utfordringer for..

...næringslivet

- Regionen har fått en voldsom vekst i nye kraftkrevende industribedrifter
- Bedriftene har høy eksportandel og er spesialister innenfor sine områder. Flere hovedkontor-funksjoner er lagt til regionen
- Bedriftene ansetter høyt kompetent arbeidskraft som rekrutteres fra hele verden
- Arealmangel gir på sikt dyre næringstomter

...innbyggere

- Regionen tiltrekker seg spisskompetent arbeidskraft og har blitt en multikulturell region
- Regionen vokser i antall unge innbyggere og utdanningsnivået øker
- Universitetet vokser og kaféliv blomstrer
- Ukontrollert innflytting gir pressede boligpriser og det er utfordrende for folk i lavtlønnede yrker å få bolig i sentrumsnære områder

...natur og biomangfold

- Økt befolkning og behov for infrastruktur som veier, boliger og kraftledninger vil føre til ytterligere nedbygging av naturområder
- Konkurransen om areal vil gi dyreliv liten plass å leve, jakte og formere seg på
- Naturen må bygges inn i by og infrastruktur. Med f.eks. Grønne tak, parker og vegger kan vi bidra til å forbedre luftkvaliteten og gi rekreasjonsområder
- Vi blir svært sårbare med tanke på matberedskap og selvforsyning

SCENARIO 3

Land uten bruk

- Ingen utbygging av energi
- Færre arbeidsplasser

En region naturen har tatt tilbake

Kongsvingerregionen er preget av stagnasjon og forfall. Den manglende utbyggingen av fornybar energi har ført til en energikrise, og regionen er avhengig av dyr og forurensende import av energi. Dette har ført til høy arbeidsledighet, nedleggelse av bedrifter og en generell nedgang i levestandarden.

Naturen tar over gamle nabolag og nedlagte industriområder.

Muligheter og utfordringer for...

...næringslivet

- Elvia/Statnett/NVE bygger ned nett-infrastruktur til regionen
- Eksisterende industri mangler energi til grønn omstilling og vekst. Dette fører til at bedrifter legges til utlandet
- Ingen nye investeringer i ny industri
- Bedriftene som blir igjen har tilgang på stabil arbeidskraft med lavt lønnsnivå
- Med mye uberørt natur vil næringer innenfor opplevelser og reiseliv vokse

...innbyggere

- Strømberedskap reduseres
- Regionen blir distrikt Norges gamlehjem, hvor unge voksne flytter ut for å ta utdanning og aldersbæreevnen blir svakere
- Regionen har høyere grad av uførhet
- Boligprisene faller
- Mange tomme butikklokaler
- Svakt samfunnsengasjement
- Utstrakt pendling til Oslo og omegn

...natur og biomangfold

- Uten folk som bruker naturen er det heller ingen til å ta vare på den. Nedbygging av natur til fordel for jordbruk og skogsdrift er en av få lukrative næringer i området
- Ingen naturinngrep gjør at biomangfold opprettholdes

SCENARIO 4

Kunnskap og natur

- Ingen utbygging av energi
- + Flere arbeidsplasser

Balansekunst mellom velstand og ansvar for fremtidige generasjoner

Kongsvingerregionen har opplevd en bemerkelsesverdig vekst i antall arbeidsplasser, uten utbygging av energi. Vi har blitt best i Norden på smart energieffektivisering.

Omskolering ut ifra fremtidens behov for arbeidsplasser er satt i system og hindrer utenforskap. Arbeidsmarkedet har skiftet fra industri – til jobber innen helse, jordbruk, skogbruk, turisme og kunnskapsbaserte tjenester.

Regionen er kjent som et godt sted å leve.

Muligheter og utfordringer for..

...næringslivet

- Regionen satser på rekruttering av ikke-energikrevende bedrifter – med høyt fokus på sirkulærøkonomi
- Næringslivet etablerer lokale energisamfunn hvor solkraft bygges på tak og det aktivt jobbes med smart energiutnyttelse og industriell symbiose
- Satsning på grønn godslogistikk/ godsterminal bidrar til effektivisering av eksisterende industri og nye etableringer
- Satsning på bærekraftig reiseliv for mennesker med høy betalingssevne
- Landbruket blomstrer med unge bønder som utvikler nye produkter med bruk av teknologi, AI og anerkjennelse av nasjonal matsikkerhet.

...innbyggere

- Regionen er svært attraktiv og har en identitet knyttet mot økologi, kunnskap, ressursdeling, bærekraftig livsstil og overskudd.
- Regionen blir en modell for bærekraftig samspill, og tiltrekker seg innflyttere fra hele Europa
- Universitetets (HINNs) satsning på bærekraft ligger i Kongsvinger og har en ledende internasjonal rolle knyttet til forskning og undervisning innen bærekraftig forretningsutvikling

...natur og biomangfold

- Ny skogforvaltningspolitikk fører til nye arbeidsplasser
- Regionen er svært attraktiv og unik pga uberørt natur og bevaring av urskog
- Snill bruk av naturen er det beste vern

Kraft utfordringen

Et samarbeidsprosjekt for Kongsvingerregionen,
fasilitert av Klosser Innovasjon.

Lars Gillund
Daglig leder Klosser
lars@klosser.no

Kirsti Strømstad
Prosessleder Klosser
kirsti@klosser.no